

LEGISLATIVA

Metodický pokyn MŠMT ČR č.j. 23472/92-21/212 k zajištění péče o děti se SPU v ZŠ

❖ Zabezpečuje:

- charakteristiku poruch;
- zjišťování vědomostí a dovedností žáka;
- hodnocení a klasifikace žáků s vývojovou poruchou i na SŠ;
- individuální studijní plán.

Vyhláška MŠMT ČR ze dne 24. 8. 1993

- ❖ Touto vyhláškou se mění vyhláška MŠMT ČR č. 291 / 1991 Sb. o základní škole.

- ❖ Změny:
 - Při hodnocení prospěchu žáka může být u žáka v prvním až třetím ročníku ve všech vyučovacích předmětech a žáka čtvrtého ročníku ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření použito širší slovní hodnocení. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zástupce žáka.

Metodický pokyn MŠMT č.j. 17 228/93-22 k užívání širšího slovního hodnocení žáků ZŠ

- ❖ Úpravou vyhlášky č. 291/1991 Sb. o základní škole lze u žáků 1. – 3. ročníku ZŠ ve všech vyučovacích předmětech a u žáků 4. ročníku v předmětech s převahou výchovného zaměření používat širší slovní hodnocení jako alternativní formy hodnocení žáka. Možnost používání širšího slovního hodnocení v 5. – 9. ročníku ZŠ v předmětech s převahou výchovného zaměření je vázána na povolení experimentálního ověřování jiného způsobu hodnocení žáka.
- ❖ Širší slovní hodnocení může učitel použít, splňuje-li následující podmínky:
 - ředitel školy a zákonný zástupce žáka jsou učitelem předem seznámeni s formou a způsoby širšího slovního hodnocení;
 - ředitel školy a zákonný zástupce žáka souhlasí s používáním širšího slovního hodnocení;

Metodický pokyn MŠMT č.j. 17 228/93-22 k užívání širšího slovního hodnocení žáků ZŠ

- při přechodu žáka na jinou školu bude provedena klasifikace ve všech vyučovacích předmětech dle § 10, odstavec 1 výše uvedené vyhlášky.

Metodický pokyn MŠMT ČR č.j. 22749/94-22-23 k užívání alternativních forem hodnocení a prospěchu a chování žáků na ZŠ a SŠ

- ❖ slovní hodnocení slouží jako doplněk běžného hodnocení, možnost konkrétního popsání školních výsledků.

Vyhláška MŠMT ze dne 7. 5. 1997 o speciálních školách a speciálních MŠ

- ❖ pro žáky se specifickými poruchami učení nebo chování se zřizuje speciální základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení nebo pro žáky se specifickými poruchami chování;
- ❖ třída speciální ZŠ pro děti se SPU se naplňuje do počtu 12 žáků;
- ❖ třídy pro děti se SPCH se naplňují do počtu 10 žáků.

**Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků
speciálními vzdělávacími potřebami do škol a
školských zařízení č.j. 13 710/2001-24 ze dne 6.
6. 2002**

- ❖ vymezuje definici dítěte nebo žáka se speciálními vzdělávacími potřebami;
- ❖ speciální vzdělávání je zajišťováno formou individuální integrace nebo formou skupinové integrace nebo ve škole samostatně určené pro žáky se SVP;
- ❖ vzdělávání žáka se SVP se děje dle individuálního vzdělávacího programu.

Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č.j. 13 710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002

- ❖ Tato směrnice má přílohy, které vymezují:
- ❖ doporučený postup zpracování individuálního vzdělávacího programu (IVP);
 - IVP je závazný dokument pro zajištění spec. vzdělávacích potřeb žáka;
 - IVP vypracovává třídní učitel nebo učitel předmětu, kde je doporučena změna organizace nebo obsahu vzdělávání;
 - IVP je vypracován ve spolupráci se poradenským zařízením (SPC, PPP, SVP, ...);
 - obsahuje údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování individuální speciálně pedagogické péče žákovi;

Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č.j. 13 710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002

- údaje o cíli vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, pedagogické postupy, způsob hodnocení, klasifikace;
 - potřebu dalšího pedagogického pracovníka k výuce speciálních dovedností;
 - seznam kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek;
 - změny obsahu IVP.
- ❖ doporučenou rámcovou strukturu IVP;
- ❖ doporučené náležitosti speciálně pedagogického a psychologického vyšetření;
- poradenské zařízení zpracovává na základě tohoto vyšetření odborný posudek, který obsahuje:

Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č.j. 13 710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002

- informace o druhu a stupni zdravotního postižení;
- konkrétní popis vzdělávacích potřeb žáka;
- návrh organizační formy vzdělání žáka;
- návrh obsahu, rozsahu a způsobu poskytování péče žákovi;
- návrh potřeby dalšího pedagogického pracovníka;
- návrh potřebných kompenzačních pomůcek, spec. učebnic;
- stanovení doby platnosti posudku;
- návrh na případné snížení počtu žáků ve třídě včetně zdůvodnění;
- konkrétní doporučení pro úpravu způsobu konání přijímacích zkoušek, závěrečných zkoušek, atd. (platí pro vzdělávání žáků na středních školách)

**Metodický pokyn ministryně školství, mládeže
a tělovýchovy k vzdělávání žáků se
specifickými poruchami učení nebo chování
č.j. 13 711/2001-24**

- ❖ Tento pokyn navazuje na Směrnici MŠMT (viz předchozí stránka) a stanovuje podrobnosti organizačního zajištění a postupů při vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování v základních školách, specializovaných třídách, ve speciálních školách, ve středních školách a vyšších odborných školách.
- ❖ Definuje žáka se SPU nebo SPCH; podkladem pro zařazení žáka do režimu speciálního vzdělávání a poskytování speciálně pedagogické péče je odborné vyšetření.

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13 711/2001-24

- ❖ speciálně pedagogické péče zahrnuje výuku speciálních dovedností zaměřených na odstraňování příznaků specifické poruchy učení nebo chování žáka; tuto výuku provádí speciální pedagog nebo pedagogický pracovník, který absolvoval program zaměřený na problematiku SPU;
- ❖ vzdělávání žáka je v souladu s jeho IVP;
- ❖ škola umožní žákům v souladu s obsahem IVP užívat dostupné kompenzační pomůcky;
- ❖ za obsah a realizaci podpůrného výukového programu odpovídá učitel příslušného vyučovacího předmětu;

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13 711/2001-24

- ❖ do výuky speciálních ZŠ se specifickými poruchami chování a ve specializovaných třídách pro žáky se spec. poruchami chování se zařazují jedna až dvě hodiny speciální výuky sociálních dovedností se zaměřením na potlačení nežádoucích projevů chování (nácvik pozornosti, tlumení impulsivity...); dále jsou zařazovány jedna až dvě hodiny speciální výuky týdně (logopedická péče, rozvoj zrakového a sluchového vnímání,...);
- ❖ osvobození žáka z výuky některého vyučovacího předmětu se doporučuje zcela výjimečně, dle závažnosti postižení, kdy nelze zajistit výuku jiným způsobem;

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13 711/2001-24

- ❖ vedení dokumentace žáka se řídí zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů;
- ❖ při způsobu hodnocení a klasifikace žáků zejména ve věku plnění povinné školní docházky je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení, hodnotit jevy, které žák zvládl; při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové hodnocení, hodnocení s ucelením počtu chyb apod.;
- ❖ při klasifikaci žáků ve věku plnění povinné školní docházky se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení a ostatním žákům ve třídě sdělit podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka;

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13 711/2001-24

- ❖ zjišťování a diagnostiku SPU provádí PPP, případně SPC se zaměřením na žáky s vadami řeči;
- ❖ psychologické a speciálně pedagogické vyšetření žáka zahrnuje zejména:
 - verbální a neverbální test inteligence pro danou věkovou kategorii;
 - percepčně kognitivní zkoušky sluchového a zrakového vnímání a paměti;
 - speciální didaktické zkoušky vztahující se k příslušné věkové kategorii žáka a typu jeho postižení (zk. čtení, psaní, pravopisu, matem. schopností apod.)

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13 711/2001-24

- v případě jsou zde zahrnuty i další zkoušky, např. zk. motoriky, vyšetření pozornosti, pozorování, rozbor projevů chování apod.
- ❖ **poradenské zařízení, které provedlo odborné vyšetření:**
 - zajišťuje pravidelnou a přímou individuální speciálně pedagogickou a psychologickou péči žákům, pokud tuto péči nezajišťuje škola;
 - sleduje průběh programu odstraňování příznaků SPU nebo chování žáků;
 - provádí odborný dohled a pravidelnou aktualizaci obsahu speciálně pedagogické péče poskytované žákům ve školách;

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13 711/2001-24

- provádí pravidelná kontrolní vyšetření žáků;
- spolupracuje s pedagogy a zákonnými zástupci žáků;
- poskytuje zákonným zástupcům žáka ucelené informace o výsledku vyšetření a průběhu speciálně pedagogické péče, kterou poskytuje. V případě zletilosti poskytuje informaci o výsledku vyšetření přímo žákovi.

Základní body nového školského zákona

- ❖ V běžných mateřských a základních školách by měli v budoucnu působit asistenti, kteří by pomáhali učitelům s výukou postižených dětí.
- ❖ Školský zákon počítá s tím, že poslední ročník mateřské školy bude pro děti zdarma. Děti ze sociálně slabých rodin chodí do školky zřídka a základní školu tak často začínají s handicapem.
- ❖ Měla by se odstranit stále přežívající praxe separovat děti se zdravotním postižením do speciálních škol. Stanou se z nich běžné základní školy.

Základní body nového školského zákona

- ❖ Od roku 2008 by maturita měla mít dvě části - státní a školní. Povinně by se maturovalo z češtiny, cizího jazyka a volitelného předmětu. O tom, zda bude povinným maturitním předmětem matematika, zatím není definitivně rozhodnuto.
- ❖ Studenti vyšších odborných škol nebudou muset automaticky nastupovat do prvního ročníku vysokých škol. Budou mít možnost po dohodě s vysokými školami začít již ve vyšších ročnících.
- ❖ Školní osnovy nahradí vzdělávací rámce, které si každá škola rozpracuje do svých školských vzdělávacích plánů. Rámcové vzdělávací programy mají přispět k tomu, že děti se budou učit v souvislostech a ubude "biflování".

Základní body nového školského zákona

- ❖ Vládní návrh má vytvořit karierní řád, při kterém se bude na platu učitele víc odrážet to, jak se dál vzdělává, než to, kolik let má odslouženo.
- ❖ Ředitelům škol přibude povinností. Každý bude zodpovědný za vypracování vzdělávacího programu školy a bude také určovat program dalšího vzdělávání učitelů.
- ❖ Každá obec bude mít povinnost zřídit školskou radu. Má za úkol "vtáhnout" rodiče do života škol.
- ❖ Bude zavedena instituce školské právnické osoby, která může být založena dobrovolným svazkem více obcí. To umožní obcím, jimž hrozí uzavření škol pro nedostatek žáků, a tím i úbytek prostředků, spojit se dohromady a vytvořit jednu školu, která by byla jakýmsi řídicím centrem.